

Πρόγραμμα κατάρτισης διαπολιτισμικής επικοινωνιακής ικανότητας

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**INCrEAsE - Διαπολιτισμικές
Ικανότητες για Εκπαιδευτικούς
Ενηλίκων που εργάζονται με
Πολυπολιτισμικούς και
Πολύγλωσσους Μαθητές**
2019-1-RO01-KA204-063872

© INCrEAsE project partnership, 2021

<https://increase.grant.umfiasi.ro/>

Ανάπτυξη εγγράφου:

Soros International House (SIH), Lithuania:

Daiva Malinauskienė
Kristina Kudriašova

Universitatea de Medicina si Farmacie Grigore T.Popa (UMF), Ρουμανία:

Magdalena Iorga
Irina Croitoru
Iulia-Diana Muraru

Fundatia EuroEd (EuroEd), Ρουμανία:

Irina Gheorghiu
Carmen Antonita
Ioan Juncu

K MILIOS and SIA OE (DIAN), Ελλάδα:

Panos Milios
Despoina Chalikaki
Lydia Tsigkakou

Iniciativas de Futuro para una Europa Social COOP. V. (IFESCOOP), Ισπανία:

Fernando Benavente
Sergio Benavente

PIXEL – Associazione Culturale (Pixel), Ιταλία:

Elisabetta Delle Donne
Antonio Giordano
Andrea Baldini

A&A Emphasys Interactive Solutions Ltd (EMPHASYS), Κύπρος:

Christina Yiangou
Effi Hadjiacovou
Chrystalla Thrasyvoulou

Επικοινωνία:

Universitatea de Medicina si Farmacie Grigore T.Popa (UMF) Iasi, Ρουμανία (συντονιστής του έργου), www.umfiasi.ro

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	4
Ομάδες-Στόχου.....	4
Κύριος στόχος και στόχοι του προγράμματος	4
Περιγραφή.....	5
I. Μέρος I	6
Ενότητα 1 – Συστατικά στοιχεία τις ICC	7
Τι είναι πολιτισμός και διαπολιτισμική ικανότητα?	7
Η γνώση ως συστατικό στοιχείο της ICC	13
Οι δεξιότητες ως συστατικό στοιχείο της ICC	16
Η στάση ως συστατικό στοιχείο τις ICC.....	18
Ενότητα 2 - Διαστάσεις ICC	22
Γνωστική διάσταση της ICC	22
Συναισθηματική διάσταση της ICC.....	26
Συμπεριφορική διάσταση της ICC	28
Ενότητα 3 – Εργαλεία αξιολόγησης διαπολιτισμικής ικανότητας	32
Αξιολόγηση διαπολιτισμικών ικανοτήτων: Επιπτώσεις και είδη εργαλείων.....	32
Ειδικά εργαλεία για την αξιολόγηση IC	36
II. Μέρος II	41
Ενότητα 1 – Πρακτικές ασκήσεις για την εφαρμογή διαφόρων μεθόδων	42
Ερωτηματολόγια	42
Κρίσιμα περιστατικά	45
Πολιτιστικοί αφομοιωτές	51
Κύκλοι ιστορίας	55
Επικοινωνιακές ασκήσεις.....	57
Ενότητα 2 - Μελέτες περίπτωσης και προσομοίωσης σχετικά με τη διαπολιτισμική ικανότητα των εκπαιδευτών ενηλίκων 65	65
Μελέτη περίπτωσης και προσομοίωση σε μη τυπικά ιδρύματα εκπαίδευσης ενηλίκων στη Ρουμανία	67
Μελέτη περίπτωσης και προσομοίωση σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη Ρουμανία	73
Μελέτη περίπτωσης και προσομοίωση σε μη τυπικά ιδρύματα εκπαίδευσης ενηλίκων στη Λιθουανία.....	85
Μελέτη περίπτωσης και προσομοίωση σε επίσημα ιδρύματα εκπαίδευσης ενηλίκων στην Ελλάδα	91
Μελέτη περίπτωσης και προσομοίωση σε μη τυπικά ιδρύματα εκπαίδευσης ενηλίκων στην Ισπανία	97
Μελέτη περίπτωσης και προσομοίωση σε επίσημα ιδρύματα εκπαίδευσης ενηλίκων στην Ιταλία.....	107

Μελέτη περίπτωσης και προσομοίωση σε επίσημα ιδρύματα εκπαίδευσης ενηλίκων στην Κύπρο	116
Κεφάλαιο 3 – Πρακτική εφαρμογή της ICC	124
Πρακτική εφαρμογή της ICC στη Ρουμανία	125
Πρακτική εφαρμογή της ICC στη Λιθουανία	139
Πρακτική εφαρμογή της ICC στη Ελλάδα.....	155
Πρακτική εφαρμογή της ICC στη Ισπανία	167
Πρακτική εφαρμογή της ICC in Ιταλία	179
Πρακτική εφαρμογή της ICC in Κύπρο	192

Εισαγωγή

Το παρόν εκπαιδευτικό πρόγραμμα αναπτύσσεται στο πλαίσιο του προγράμματος INCrEAsE - Διαπολιτισμικές Ικανότητες για Εκπαιδευτικούς Ενηλίκων που εργάζονται με Πολυπολιτισμικούς και Πολύγλωσσους Μαθητές, συγχρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus +, Στρατηγικές Συνεργασίες για την εκπαίδευση ενηλίκων, Αρ. Αναφ.: 2019-1-RO01-KA204-063872.

Οι στόχοι του έργου INCrEAsE είναι βαθιά ριζωμένοι στην τρέχουσα ευρωπαϊκή πραγματικότητα. Αν και υπάρχει αυξανόμενη ανάγκη και ενδιαφέρον για τη διαπολιτισμική επικοινωνία λόγω του πολυπολιτισμικού ευρωπαϊκού πλαισίου, οι περισσότεροι επαγγελματίες που εργάζονται στην εκπαίδευση ενηλίκων δεν έχουν κατάρτιση σε αυτόν τον τομέα. Το έργο INCrEAsE ανταποκρίνεται σε αυτήν την ανάγκη προτείνοντας ένα Πρόγραμμα Διαπολιτισμικής Εκπαιδευτικής Ικανότητας για Εκπαιδευτικούς Ενηλίκων.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα προσφέρει έναν καινοτόμο τρόπο προώθησης της διαπολιτισμικής ανάπτυξης των εκπαιδευτών ενηλίκων, παρέχει μοναδικές ευκαιρίες στους εκπαιδευτές ενηλίκων να αντιμετωπίσουν τις εθνοκεντρικές κοσμοθεωρίες τους και να εξετάσουν τους τρόπους με τους οποίους ο πολιτισμός επηρεάζει τη διδασκαλία τους και τη μάθηση των ενηλίκων μαθητών.

Ομάδα-στόχος

Η κύρια, άμεση ομάδα-στόχος και οι κύριοι δικαιούχοι αυτού του προγράμματος κατάρτισης είναι οι εκπαιδευτές ενηλίκων πολυπολιτισμικών και πολύγλωσσων εκπαιδευόμενων. Αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί για να εξοπλίσει τους εκπαιδευτές ενηλίκων με τις απαραίτητες ικανότητες για την αντιμετώπιση διαπολιτισμικών καταστάσεων στις ομάδες μαθητών τους με ευαίσθητο και επικοινωνιακό τρόπο.

Η έμμεση ομάδα στόχου είναι οι πολυπολιτισμικοί και πολύγλωσσοι μαθητές, οι διεθνείς μετανάστες μαθητές, και οι πρόσφυγες. Κατά την ανάπτυξη αυτού του εκπαιδευτικού υλικού, ο στόχος της συνεργασίας INCrEAsE, ήταν να τους υποστηρίξει να ξεπεράσουν τους στρεσογόνους παράγοντες, όπως τα γλωσσικά εμπόδια, οι συγκεκριμένες πολιτιστικές πτυχές της ξένης χώρας, η έλλειψη θρησκευτικών εγκαταστάσεων, οι τεταμένες σχέσεις με την οικογένεια και η έλλειψη κοινωνικής υποστήριξης.

Ο επιθυμητός μακροπρόθεσμος αντίκτυπος αυτού του εκπαιδευτικού προγράμματος καθώς και όλων των δραστηριοτήτων του προγράμματος INCrEAsE είναι η διαμόρφωση θετικών στάσεων απέναντι στην πολυπολιτισμικότητα και την πολιτιστική πολυμορφία στην κοινωνία, στα κέντρα / οργανισμούς εκπαίδευσης ενηλίκων, στα πανεπιστήμια, στις υπηρεσίες, στις επιχειρήσεις, τις εταιρείες, τα νοσοκομεία και αλλού.

Κύριος στόχος και σκοποί του προγράμματος

Κύριος στόχος:

Ο κύριος στόχος αυτού του εκπαιδευτικού προγράμματος είναι η ενίσχυση της ικανότητας για διαπολιτισμική επικοινωνία (ICC) των εκπαιδευτών ενηλίκων που εργάζονται σε διάφορα επίσημα και μη τυπικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα προκειμένου να βοηθηθούν για να ξεπεράσουν τις προκλήσεις που προκύπτουν από την καθημερινή τους εργασία με πληθυσμούς πολυπολιτισμικών και πολυγλωσσικών μαθητών.

Σκοποί:

- η αύξηση του επιπέδου πολιτιστικής ευαισθητοποίησης των εκπαιδευτών ενηλίκων και η βαθύτερη

κατανόηση του διαπολιτισμικού και διαπροσωπικού διαλόγου.

- η εμπάθυνση της κατανόησης των εκπαιδευτών ενηλίκων για τον κόσμο και τους πολιτισμούς του
- το να διδαχθούν το πώς να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά ζητήματα ανοχής, δικαιοσύνης και ισότητας στην εκπαίδευση.
- η ανάπτυξη της ικανότητας των εκπαιδευτών ενηλίκων να είναι ενσυναίσθητοι και στοχαστικοί και να αναγνωρίζουν τις πολιτισμικές και κοινωνικοοικονομικές διαφορές που οδηγούν στην αντιμετώπιση της διαφορετικότητας.
- η βελτίωση της σχετικής διαχείρισης των εκπαιδευτών ενηλίκων και οι ανδραγωγικές δεξιότητες για να ανταποκριθούν επαρκώς στην διαφορετικότητα μέσω της διδασκαλίας.
- το να διδάχθούν τον τρόπο ενσωμάτωσης των μαθητών, με σεβασμό στην πολιτιστική ποικιλομορφία και τα γλωσσικά θέματα.

Περιγραφή

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα INCrEAsE για εκπαιδευτές ενηλίκων αποτελείται από δύο ενότητες:

Ενότητα 1: Βασικά στοιχεία ICC: συστατικά στοιχεία, διαστάσεις και εργαλεία αξιολόγησης 20 ώρες

Θέμα 1. Συστατικά Στοιχεία ICC	7 ώρες
Θέμα 2. Διαστάσεις ICC	7 ώρες
Θέμα 3. Ανταγωνιστικά εργαλεία αξιολόγησης	6 ώρες

Ενότητα 2: Πρακτική εφαρμογή ICC: πρακτικές ασκήσεις, προσομοιώσεις, μελέτες περίπτωσης 40 ώρες

Θέμα 1. Πρακτικές ασκήσεις για την εφαρμογή διαφόρων μεθόδων	15 ώρες
Θέμα 2. Περιπτώσιολογικές μελέτες σχετικά με τη διαπολιτισμική ικανότητα των εκπαιδευτών ενηλίκων	15 ώρες
Θέμα 3. Πρακτική εφαρμογή της ICC σε συγκεκριμένες χώρες	10 ώρες ανά χώρα

Η πρώτη ενότητα εισάγει τους εκπαιδευτές ενηλίκων στη θεωρία της διαπολιτισμικής ικανότητας (ICC), στις σχετικές έννοιες και ιδέες. Στις τρεις υποενότητες αυτής της ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι εισάγονται στα συστατικά στοιχεία της ICC, τις διαστάσεις της ICC και τα διαθέσιμα εργαλεία αξιολόγησης της ICC. Αυτή η ενότητα έχει σχεδιαστεί για 20 ώρες συνολικά.

Η δεύτερη ενότητα περιλαμβάνει διάφορες πρακτικές ασκήσεις εφαρμογής της ICC, προσομοιώσεις και διάφορες χρήσιμες μελέτες περιπτώσεων. Τα δύο πρώτα μέρη της έχουν σχεδιαστεί για 30 ώρες, και οι υπόλοιπες 10 ώρες διατίθενται για το τρίτο μέρος που αφορά στην πρακτική εφαρμογή της ICC σε **συγκεκριμένες χώρες**, συγκεκριμένα στη Ρουμανία, τη Λιθουανία, την Ελλάδα, την Ισπανία, την Ιταλία και την Κύπρο, λαμβάνοντας υπόψη τις συγκεκριμένες γλωσσικές και πολιτιστικές πτυχές των χωρών, καθώς και τις πτυχές της καθημερινής ζωής και του εκπαιδευτικού τους συστήματος.

Υπάρχουν ασκήσεις αναστοχασμού και ερωτήσεις μετά από κάθε μέρος, καθώς και μετά από κάθε ενότητα.

Σημείωση: Ολόκληρο το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, οι ενότητες που το αποτελούν, τα θέματα και η διάρκεια καθενός από αυτά, αποτελούν συστάσεις. Το υλικό, οι αναφορές, οι σύνδεσμοι που περιλαμβάνονται για περαιτέρω μελέτη και οι μέθοδοι που προτείνονται εδώ δεν πρέπει να υιοθετούνται ή να χρησιμοποιούνται λέξη προς λέξη, αλλά τροποποιημένες και προσαρμοσμένες σύμφωνα με την ομάδα-στόχο και τις ανάγκες κάθε εκπαιδευτή ενηλίκων.

